

D 13

1 Inledning

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende godkände revisorn A-sons uppdrag i ett aktiebolag (bolaget) och har därför öppnat detta disciplinärende. I anmälan görs gällande att det inte hade varit möjligt att nå A-son med frågor om revisionen och att den korrespondens som förekommit enbart hade gällt arvodesfrågor. Bolagets styrelse bestod av en ensam styrelseledamot, här benämnd MT.

Bolaget hade kalenderår som räkenskapsår. RN har tagit del av A-sons revisionsdokumentation för uppdraget för räkenskapsåret 2011.

Bolaget försattes i konkurs i november 2012. A-son hade då inte avslutat sin revision.

2 A-sons revisionsdokumentation och andra handlingar

Av A-sons revisionsdokumentation framgår bl.a. följande.

I ett brev, daterat den 2 oktober 2012 och ställt till bolagets styrelse, angav A-son att hon inte hade fått svar på sina revisionsfrågor angående bolagets bokföring och årsredovisning för räkenskapsåret 2011 och att hon behövde få svar på dessa frågor innan hon kunde slutföra sin revision. Det framgår inte av brevet vilka revisionsfrågor som hon ville få svar på. Vidare angavs att försenad årsredovisning kan utgöra bokföringsbrott och att revisorer har anmälningsplikt vid misstanke om brott. Det framgick även av brevet att hon avsåg att skicka en sådan anmälan den 23 november 2012 om en årsredovisning inte upprättades innan dess.

MT skrev i ett e-postmeddelande, daterat den 18 oktober 2012 och ställt till A-son, att han inte visste vad hon saknade för att slutföra ”årsbokslutet för 2011”.

3 A-sons yttranden

A-son har i sina yttranden till RN uppgett följande.

Hon valdes till revisor i bolaget den 15 januari 2010. Revisionen av räkenskapsåret 2011 påbörjades hos bolagets externa redovisningskonsult den 3 maj 2012. I samband med besöket bad hon muntligen redovisningskonsulten att ta reda på hur bolaget skulle hantera den omständigheten att aktiekapitalet var förbrukat och hur finansieringen av den fortsatta driften skulle säkerställas. Därefter lades inte någon ytterligare tid på revisionen förutom att hon med jämna mellanrum försökte få kontakt med MT. Även redovisningskonsulten försökte förmå MT att ta kontakt med henne.

Fokus låg på att försöka få svar på frågan om fortsatt drift, eftersom detta var en förutsättning för att redovisningskonsulten skulle kunna upprätta ett riktigt bokslut och en årsredovisning. Försök till telefonkontakt med MT gjordes den 8 maj, den 3 juli och den 14 augusti 2012. Kontakterna med redovisningskonsulten skedde den 8, 16 och 28 maj, den 27 juni, den 3 och 9 juli och den 14 och 18 september 2012. Hon försökte inte kontakta MT skriftligen. Hennes tidigare erfarenhet är att klienten inte förstår de frågor som hon ställer vilket ofta har lett till missförstånd. Hon har därför i stället försökt kommunicera via telefon eller på möten.

Hon har flera revisionskunder som anlitar samma bokföringsbyrå. Byrån har alltid framfört hennes förfrågningar till klienterna och återkopplat. Hon hade inte någon anledning att tro att informationen inte skulle ha kommit fram till styrelseledamoten i detta fall. Det har senare kommit till hennes kännedom att även bokföringsbyrån hade svårigheter att få kontakt med MT.

Den 2 oktober 2012 skickade hon ett brev till MT med upplysning om att hon inte hade fått svar på sina frågor. Utöver det meddelades MT att hon skulle skicka en anmälan om brottsmisstanke den 23 november 2012 om inte MT vidtog några åtgärder för att upprätta årsredovisning.

Den 18 oktober 2012 skickade MT ett e-postmeddelande till henne. Detta var den första kontakten från MT. Innan dess hade hon inte fått några svar eller kompletteringar från MT. På grund av sjukdom och därmed förenad arbetsbelastning hann hon inte återkomma till MT innan denne kontaktade redovisningskonsulten och bad denne att skriva ut en årsredovisning som MT senare skickade oreviderad till Bolagsverket. Hon kunde inte avsluta revisionen på grund av att hon ännu inte hade fått svar på de frågor som hade ställts till MT. Hon hade inte heller fått del av en underskriven årsredovisning.

4 RN:s bedömning

Enligt 7 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551) ska ordinarie bolagsstämma hållas inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår. Vid bolagsstämman ska styrelsen lägga fram årsredovisningen och revisionsberättelsen. Detta innebär att handlingarna ska vara upprättade senast vid samma tillfälle.

Enligt god revisionssed ska en revisor planera sitt arbete så att revisionen kan utföras och revisionsberättelsen avlämnas inom föreskriven tid. Detta innebär att det åligger revisorn att följa upp att bolagets styrelse låter upprätta räkenskaper och bereder honom eller henne tillfälle att granska dessa. Om överlämnandet av årsredovisningen och övrigt räkenskapsmaterial dröjer så att det finns risk för att ordinarie bolagsstämma inte kommer att kunna hållas inom föreskriven tid, ska revisorn i enlighet med god revisionssed informera styrelsen om dess skyldigheter i aktuellt avseende. Om muntliga uppmaningar inte hörsammas, bör revisorn skriftligen uppmärksamma styrelsen om dess skyldigheter. Om inte heller detta ger resultat inom rimlig tid, bör revisorn avgå från sitt uppdrag.¹

A-son har uppgett att hon vid revisionen utan framgång försökte komma i kontakt med MT per telefon för att få svar på vissa frågor. I denna situation valde hon att i stället kommunicera med bolagets externa redovisningskonsult.

För det fall en revisor i samband med sin granskning gör väsentliga iakttagelser rörande ett aktiebolags redovisning eller förvaltning är det av stor betydelse att dessa kommer till styrelsens kännedom så att styrelsen kan vidta lämpliga åtgärder.² De åtgärder som A-son vidtog kan inte anses vara tillräckliga för att uppfylla den ovan beskrivna aktivitetsplikten. Hon skulle ha kontaktat MT skriftligen och framfört sina frågor och påpekanden. Om hon därefter inte hade erhållit några svar på sina frågor, skulle hon ha övervägt att avgå i förtid från uppdraget. A-son har genom sin underlåtenhet att kontakta styrelsen på det nu beskrivna sättet åsidosatt god revisionssed.

---

¹ Se t.ex. RN:s beslut den 18 december 2000 i ärende dnr 1998-531 (referat D 25/00-01 i RN:s praxis), RN:s beslut den 10 december 2010 i ärende dnr 2010-697 (referat D 43/10 i RN:s praxis) och 14 juni 2012 i ärende dnr 2010-1517.

² Jfr RN:s beslut den 10 juni 2010 i ärende 2010-403 (D 25/10 i RN:s praxissamling).

A-son har i nu nämnda avseende åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Hon ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Vid bestämmandet av åtgärd beaktar RN följande.

A-son har den 1 november 2012 meddelats varning på grund av bristfällig granskning i ett revisionsuppdrag (dnr 2011-1395). Hon fick kritik för att hon hade godtagit rubriceringen av en tillgångspost trots avsaknad av godtagbara revisionsbevis. Hon fick även kritik för att hon inte hade utrett om värdet av en tillgång var rimligt efter en uppskrivning samt för att hon hade tillstyrkt bolagets resultat- och balansräkningar utan att ha grund för det. Den omständigheten att hon nu återigen har åsidosatt sina skyldigheter som revisor är försvårande. De omständigheter som nu är föremål för RN:s prövning ligger emellertid i tiden före beslutet i det tidigare ärendet och den kritik som nu riktas mot henne avser andra brister än de som hon tidigare fick kritik för. RN finner mot den bakgrunden att en erinran är en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, f.d. hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, avdelningschefen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Anita Wickström, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Gunnar Abrahamsson samt avdelningsdirektören Kári Ólafsson som har föredragit ärendet.